



## Samråd om detaljplan för Jukkasjärvi 1:22, 1:23, 1:24 och del av Jukkasjärvi 1:4 och 1:5

**Detaljplanen** hanteras med ett **utökat förfarande**. Under samrådstiden som har pågått mellan den 20 april – 11 maj 2023 har samråd skett med berörda förvaltningar inom kommunen, statliga verk, länsstyrelsen samt berörda sakägare och andra med väsentligt intresse av planen. Samrådshandlingarna har skickats ut till ovan nämnda, vilka har beretts tillfälle att yttra sig över upprättat detaljplaneförslag. Under samrådstiden har totalt 17 skriftliga yttranden inkommit.

Samrådsredogörelsen redovisar samtliga av de skriftliga synpunkterna som har inkommit under samrådet samt kommentarer till dessa. Samtliga skriftliga inkomna synpunkter förvaras i sin helhet i planakten hos Kommunstyrelsen.

Yttranden har inkommit enligt följande:

### YTTRANDEN OCH KOMMENTARER

1. Länsstyrelsen	2023-05-17
2. Vattenfall	2023-05-02
3. Skanova	2023-05-03
4. Oinakka stug- och vägförening	2023-05-04
5. Bergsstaten	2023-05-05
6. Försvarsmakten	2023-05-05
7. Lantmäteriet	2023-05-08
8. Tekniska verken Kiruna AB	2023-05-10
9. Sametinget	2023-05-11
10. Trafikverket	2023-05-11
11. Swedavia	2023-05-11
12. PostNord	2023-04-19
13. Polisen	2023-04-27

### Privatpersoner

Privatperson 1	2023-05-09
Privatperson 2	2023-05-05
Privatperson 3	2023-05-10
Privatperson 4	2023-04-22



Länsstyrelsen, 2023-05-17

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

#### Riksintresse rennäring

Kommunen har i miljökonsekvensbeskrivning redogjort för påverkan på Talma sameby trots att Länsstyrelsen i avgränsningssamrådet efterfrågade en redogörelse över påverkan på rennäringen för Gabna sameby. Föreslaget planområde ligger inom Talma sameby men kommunen har även att beakta omgivningspåverkan i sin samhällsplaneringens, så då bedöms inte underlaget tillfredsställande eftersom även Gabna sameby berörs men inte tagits med i miljökonsekvensbeskrivningen. Det är viktigt att kommunen beskriver påverkan på Gabna samebys renskötsel mot bakgrund av det som framgår i samrådsredogörelsen i Kiruna kommuns översiktsplan 2018. På s. 84 står det:

*”Samebyn har redan för ca 10 år sedan påpekat den ökande svårigheten att flytta förbi Čohkkiras-Laxforsen utan att kommunen har agerat. Samebyn har årligen renar som jagas och rivs av lösspringande hundar inom sitt betesland, där sällskapshundar och turisthundar är vanligt förekommande.”*

Med tanke på denna brist, där man trots uppmaningen i avgränsningssamrådet, inte har beskrivit påverkan på rennäringen för Gabna sameby, bedömer Länsstyrelsen att kommunen måste komplettera MKB med de frågeställningar som tagits upp i avgränsningssamrådet gällande Gabna sameby liknande som för Talma sameby.

#### Strandskydd

Kommunen avser upphäva strandskyddet inom hela planområdet. Som särskilt skäl hänvisar man till 7 kap 18c § 2 MB: *som särskilt skäl för upphävande av strandskyddet får beaktas om det område som upphävandet eller dispensen avser genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen.*

Detaljplanen avser tillåta komplementbyggnader på max 50 m<sup>2</sup> på prickad mark mellan väg och strandlinje. Länsstyrelsen anser att detta är olämpligt då strandområdet redan är hårt exploaterat med befintlig bebyggelse. Vad syftet med komplementbyggnaderna är finns inte beskrivet i planbeskrivningen. Området vid stranden utgör dessutom en liten yta mellan befintliga byggnader, att tillåta ytterligare bebyggelse skulle utestänga allmänheten helt från strandområdet på en längre sträcka.

Länsstyrelsen anser därför att detaljplanen inte ska omfatta området mellan väg och strandlinje eller att byggnader ska få uppföras. Ett särskilt skäl för upphävande saknas för området mellan vägen och strandlinjen. Området mellan väg och strandlinje kan med fördel planeras som naturmark eller park.

#### Råd enligt 2 kap. PBL

##### Klimatanpassning

Viktigt är att framtida geotekniska undersökningar och analyser tar i beaktande hur ett framtida förändrat klimat med förändrade nederbördsförhållanden och temperaturer, kan påverka stabilitet. I det fall risk kan uppstå, ska anpassningsåtgärder fastställas och genomföras.

##### Dagvatten

Positivt att Kiruna kommun uppdrar till dagvattenkonsult att använda klimatfaktor 1,3 vid beräkning av nederbördsdimensionering. Planbeskrivningen behöver kompletteras och förtydligas med uppgifterna från dagvattenutredning beträffande de åtgärder och

rekommendationer som anges. Väsentliga uppgifter saknas i planbeskrivningen.

#### Övrigt

Länsstyrelsen har tagit del av Trafikverkets yttrande.

**Kommentar:** Inför granskningen av detaljplanen har miljökonsekvensbeskrivningen reviderats med en redogörelse om hur planförslaget påverkar Gabna sameby. Planbeskrivningen kompletteras med de konsekvenser som tas upp i miljökonsekvensbeskrivningen.

Planområdet har minskats i och med länsstyrelsens yttrande. Området mellan Nordöstra vägen och Torneälven utesluts ur detaljplanen.

Planbeskrivningen kompletteras med information om att framtida geotekniska undersökningar ska beakta ett framtida förändrat klimat. Planbeskrivningen förtydligas avseende dagvatten och kompletteras med de rekommendationer som anges i dagvattenutredningen. Plankartan regleras med diken för dagvattenhantering.

Vattenfall, 2023-05-02

Vattenfall Eldistribution AB har ingen elnätsanläggning inom område för aktuell detaljplan/planerade nya byggnader eller inom dess direkta närområde och har därmed inget att erinra i rubricerat ärende.

**Kommentar:** Kommunen noterar yttrandet.

Skanova, 2023-05-03

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen. Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

**Kommentar:** Kommunen noterar yttrandet

Oinakka Stug- och vägförening, 2023-05-04

Vi är en ideell förening som förvaltar en enskild väg. Vår ekonomi består av medlemsavgifter samt bidrag från trafikverket och ett från kommunen. Med andra ord så klarar ekonomin en begränsad aktivitet.

Av beskrivningen framgår det i stycke 3:2 angöring av styckade fastigheter har gatorna ändrats till enbart gata. Vad innebär detta?

I stycke två: Två nya vägsträckningar, föreslås, båda från Vuolosjärvivägen.

I stycke fyra: Vägprojektering har utgått från möjlig exploatering likt illustrationen nedan. Styckade fastigheter norr om Nordöstra vägen föreslås anslutas från Nordöstra vägen. Vi motsätter oss att någon väg till det tilltänkta området ansluts från Nordöstra vägen. Denna väg är redan högt belastad, och slitaget är stort.

Sedan punkt 4:8 Dagvatten. Idag finns två vägtrummor som tar vattnet ner till Torne älv. Den första ligger på gränsen till 1:4 och 1:5. Den andra vid tomtgränsen till 1:7, 1:6 och 1:1. Vid vårvattenflöde eller kraftigt regn är dessa på gränsen att klara trycket av vatten. Eftersom det nu tilltänkta området skall göras diken som gör att vattnet ännu mer koncentreras och med det ännu kraftigare flöde så behövs det åtgärdas.

Föreningen kan ej ta det ekonomiska ansvaret som detta för med sig.

**Kommentar:** Detaljplanen reglerar markanvändningen för nya bostadstomter. För att angöra de nya fastigheterna planläggs anslutningsvägar. Dels genom att befintliga vägar, Vuolosjärvivägen och Nordöstravägen, bekräftas av detaljplanen samt att nya anslutningsvägar planeras. Förslaget innebär att två vägar och två infarter ansluts till Vuolosjärvivägen. Enligt det maxscenari på tomtindelning som tagits fram kan två tomter vara placerade i södra delen av planområdet, vilka i så fall kommer att angöras via Nordvästra vägen.

Den allmänna platsen, GATA och NATUR, regleras med enskilt huvudmannaskap vilket innebär att det är fastighetsägarna gemensamt som ansvarar för anläggandet och driften.

För de befintliga vägarna regleras ansvarsfördelningen genom anslutning till gemensamhetsanläggningarna genom lantmäteriförrättning.

Lantmäteriet, 2023-05-08

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras  
Lite för tydlig redovisning av innehåll i och konsekvenser av exploateringsavtal  
 I planbeskrivningen anges att ett exploateringsavtal ska tecknas i ett senare skede.

När avsikten är att teckna exploateringsavtal ska kommunen enligt 4 kap. 33 § 3 st. 2 men. PBL redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. Detta ska enligt 5 kap. 13 § PBL göras redan i samrådsskedet. Lantmäteriet konstaterar att lagstiftaren har avsett att exploatörens samtliga åtaganden ska redovisas på en översiktlig nivå, men där det ändå ska gå att bedöma vad åtagandena innebär. Lantmäteriet bedömer att handlingarna i dess nuvarande skick inte är tillräckligt tydliga och behöver därför kompletteras.

Redovisningen behöver enligt Lantmäteriets mening förbättras och vara mer konkret kring:

- Vilka områden som avses för överlåtelse eller upplåtelse (helst redovisade på kartor).
- Vilka fysiska anläggningar exploatören ska utföra och vilken standard de ska ha.
- Tidplan för utbyggnad av de anläggningar som avtalet omfattar om exploatören ska ställa en säkerhet för åtaganden enligt avtalet.
- Att det finns flera fastighetsägare (exploatörer) men det framgår inte vad varje exploatör ansvarar för - ansvarsfördelningen mellan dem.

Glöm inte att även redovisa konsekvenserna (se ovan). I detta fall är redovisningen inte så tydlig som krävs för att man ska kunna bedöma omfattningen av exploatörens samlade åtaganden genom att läsa planbeskrivningen. Lantmäteriets lagstadgade uppgift – att i samrådsskedet lämna råd till kommunen i de fall avtalsinnehållet förefaller strida mot reglerna i 6 kap. 40-42 §§ PBL går därför inte att genomföra.

Bestämmelse om enskilt huvudmannaskap saknas= kommunalt huvudmannaskap.  
 Enligt planbeskrivningen ska planen ha enskilt huvudmannaskap, men bland planbestämmelserna saknas en planbestämmelse om huvudmannaskap. Eftersom planbeskrivningen inte är juridiskt bindande gäller endast de bestämmelser som finns upptagna i handlingen plankarta med bestämmelser. Detta innebär att huvudregeln om att kommunen är huvudman för detaljplanen enligt 4 kap. 7 § 1 men. PBL gäller för det aktuella planförslaget.

#### Motivering till val av enskilt huvudmannaskap

När kommunen väljer att låta en detaljplan ha enskilt huvudmannaskap för allmänna platser i stället för kommunalt, ska de särskilda skälen för detta redovisas i planhandlingarna. Vid Lantmäteriets genomläsning har inte någon sådan motivering hittats i de aktuella planhandlingarna.

#### Delar av planen som bör förbättras - Passa på att utreda och mäta in fastighetsgränser

För att få en snabb väg från planarbetets start fram till färdig byggnation är det viktigt att utreda om det finns samfälligheter eller andra fastighetsgränser som inte framgår av digitala registerkartan och om övriga gränser är osäkra inom planområdet. Genom att utreda, göra gränsutvisning och mäta in befintliga gränspunkter kan osäkra gränser identifieras tidigt i planprocessen.

#### Genomförandetid bör anges i anslutning till planbestämmelserna

Planens genomförandetid framgår inte av plankartan.

#### U-område saknas för ledning som inte försörjer kvartersmark

Inom planområdet går en befintlig ledningsrätt 25-F1993-631.1 för starkströmsledning till förmån för Jukkasjärvi Sockens Belysningsförening upa. Det finns dock inget u-område utlagt i den aktuella sträckningen i plankartan. Utan u-område kan ledningsdragningen för allmänna ändamål bli planstridig om ledningen inte är till för försörjningen av det aktuella planområdet. Om det är kommunens avsikt att starkströmsledningen ska tas bort behöver detta beskrivas i planbeskrivningen. I annat fall är det oftast lämpligt att plankartan kompletteras med u-område.

#### Skrivning om vilka föreskrifter och allmänna råd som tillämpas

Lantmäteriet konstaterar att plankartan är upprättad efter Boverkets nya föreskrifter och allmänna råd BFS 2020:5 och 2020:6. Enligt en rapport från boverket finns förslag om att det är den digitala detaljplaneinformationen (koordinaterna) i stället för den analoga plankartan som ska bli juridiskt gällande framöver. Det kan därmed vara bra att redovisa i planbeskrivningen om vilka föreskrifter och allmänna råd som följs. följer planen även föreskrifterna och allmänna råden om digital planbeskrivning enligt BFS 2020:8?

**Kommentar:** Ett utkast på exploateringsavtal är framtaget och exploatörens åtaganden beskrivs i planbeskrivningen.

Inom planområdet finns en ledningsrätt (25-F1993-631.1 för starkströmsledning). Det är en luftburen ledning som avses vara kvar, plankartan kompletteras med en bestämmelse om markreservat för luftburenledning [L<sub>1</sub>]

Plankarta uppdateras även med information om genomförandetid och att den allmänplatsen inom planområdet har enskilt huvudmannaskap. Motiven till att planområdet regleras med enskilt huvudmannaskap är att de befintliga vägarna inom och i anslutning till planområdet är enskilda. Planbeskrivningen kompletteras med motiv för enskilt huvudmannaskap.

En uppdatering av grundkartan har gjorts inför granskningen av detaljplanen.

Planbeskrivningen kompletteras med information om att plankartan är upprättad efter Boverkets föreskrifter och allmänna råd BFS 2020:5 och 2020:6.

Sametinget, 2023-05-11

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra de svenska samernas möjligheter som urfolk att bevara och utveckla sin kultur. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och tillse att samiska behov beaktas – däribland renskötselns intressen – vid nyttjandet av mark och vatten.

Kiruna kommun undersöker möjligheterna att planlägga för bostadsändamål genom avstyckning av fastigheten Jukkasjärvi 1:22 och del av 1:4 och 1:5. Planområdets yta uppgår till ca 8 hektar.

#### Området

Aktuellt område ligger inom riksintresse för rennäringen som utgör flyttled och svår passage. Området utgör vinterbetesmarker för Talma sameby. Planområdet berör även Gabna sameby och flyttled av riksintresse samt uppsamlingsområde. Kommunen har haft dialog med Talma sameby och det framgår att samebyn är negativ till detaljplanen och motsätter sig ytterligare exploatering.

#### Riksintresse rennäring

Enligt 3 kap. 5 §, första stycket miljöbalken ska mark- och vattenområden som har betydelse för renskötseln skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringens bedrivande. Enligt andra stycket ska områden av riksintresse för renskötseln skyddas mot sådana åtgärder. Områdena karaktäriseras ofta som flyttvägar, svåra passager, kalvningsområden och rastbeten. Riksintresse rennäring ska ses i ett landskapsperspektiv eftersom det handlar om ett skydd för områden med olika ändamål som måste hänga ihop för att helheten ska fungera. Rennäringen är en förutsättning för den samiska kulturen och riksintresseskyddet för rennäringen tillkom p.g.a. rennäringens svårigheter att hävda sig mot starka exploateringsintressen. Staten har en skyldighet att tillförsäkra att renskötseln ska kunna fortsätta existera och då är markerna av den största betydelse.

#### Konventionen om biologisk mångfald, CBD (1993)

Som fokalpunktsansvarig myndighet vill Sametinget lyfta artiklarna 8j och 10c i konventionen om biologisk mångfald, CBD (1993). CBD är den första konventionen som erkänner betydelsen av lokal och traditionell kunskap för att tillsammans med vetenskaplig kunskap ge arbetet med att genomföra konventionen en fast kunskapsgrund.

- 8j innebär att staterna åtar sig att respektera, bevara och bibehålla traditionell kunskap relevant för bevarandet och hållbar användning av biologisk mångfald.
- 10c innebär att staterna ska skydda och uppmuntra sedvanligt nyttjande av biologiska resurser i enlighet med traditionella kulturella sedvänjor som är förenliga med kraven för bevarande av hållbart nyttjande.

#### Sametinget ställningstagande

Planhandlingarna och MKBn behöver även beskriva, identifiera och bedöma de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra för Gabna sameby. Det är viktigt att berörda samebyar kommer in i ett tidigt skede i arbetet med att ta fram en MKB för att kunna förmedla sina kunskaper och syn på den planerade verksamheten.

Detaljplanen ligger inom riksintresse för rennäring och utgör flyttled och svår passage. Flytt av renar och renarnas fria strövning kan komma att påverkas negativt. Flyttleden som är av riksintresse för rennäringen samt en svår passage kan påtagligt skadas och

därmed försvåra bedrivandet av renskötsel. Ny bebyggelse handlar inte bara om att det tillförs nya tomer inom detaljplanerat område. Platsen är ett område för friluftsliv, syftet med planen är att behålla den karaktären med tanke på bebyggelse och i kommunens översiktsplan (2018) anges att Laxforsen är ett fritidshusområde och att det ska förbli så. Därmed kan det förutsättas att folk vill röra sig ute i terrängen, det tillkommer skoteråkning, skidåkning etc. under vinterperioden.

Kommunen har redogjort att det är en svår passage men inte varför. Bedömningen utgår från att planen ligger inom redan ianspråktagen mark och därmed överskuggar befintlig bebyggelse ny bebyggelse. Bedömning av påverkan behöver också utgå från varför det är en svår passage samt vad tillkommande bebyggelse inklusive kumulativa effekter får för konsekvenser.

I bedömningen beskrivs även ”I de fall flytten behöver göras på fast mark har utrymmet norr om planområdet bedömts kunna utnyttjas för att ta sig förbi området med rimlig arbetsinsats för renskötare och påverkan på renen.” Ett påtagligt försvårande kan uppstå på flera grunder. Det tydligaste exemplet är när ett skyddsvärt område inte längre går att nyttja. Flyttleden ligger där den ligger av en anledning, det är renskötare som är sakkunniga och kan avgöra om det finns skadeförebyggande åtgärder som kan avhjälpa skadan. Bedömning av konsekvenser ska göras utifrån en helhetssyn av samebyarnas markanvändning där områdets funktion som flyttled och betesområde och samtliga kumulativa effekterna ingår för att få en heltäckande bild.

I de antaganden som gjorts om indirekt påverkan på renskötseln med buffertzoner till olika verksamheter motiveras buffertzonen med: *Erfarenhets och exempelbaserad zon*. Sametinget kan inte utläsa hur exempel och erfarenhetsbaserade zonen motiveras eller hur den relaterar till den forskning som beskrivs i kapitlet. Samebyns kunskap om markanvändningen är viktig och grundläggande för att förstå påverkan på renskötseln.

Trycket från olika aktörer som önskar att nyttja naturresurserna i Sápmi är större än någonsin tidigare. Ingrepp och ändrad markanvändning har idag nått historiskt omfattande nivåer, vilket också bekräftas i flera rapporter som uppger att den starkaste drivkraften bakom förlusten av biologisk mångfald är förstörda livsmiljöer på grund av förändrad markanvändning på land och i sötvatten. Det finns en grundläggande koppling mellan språk, traditionell kunskap och biologisk mångfald. Förlust av biologisk mångfald och förstörelse av ekosystem innebär att relaterade språk och kunskaper försvinner.

Den fysiska planeringen får inte hindra eller försvåra för renskötseln i sitt arbete med klimatanpassning. Forskningen lyfter fram att konkurrerande markanvändning är en av de faktorer som har störst påverkan på renskötseln och att det kommer att ha stor betydelse för effekterna av ett förändrat klimat. Tillgången till olika betesmarker och flexibilitet att nyttja dem vid olika årstider och väderförhållanden är därför mycket viktigt för renskötselns klimatanpassningsmöjligheter. Den förnybara energiproduktionen som ska avhjälpa klimatförändringarna, gör att renskötseln drabbas dubbelt av klimatförändringarna. Dels direkt genom att vintrarna blir allt svårare och dels av den direkta markförlusten som t.ex. en vindkraftsetablering innebär.

Renen i sig är en ekosystemtjänst som upprätthåller den biologiska mångfalden och en traditionell naturbetesbaserad renskötsel bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålet *Storlagen fjällmiljö* men även av betydelse för *Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag*. Renskötselns viktiga bidrag till miljö kvalitetsmålen ska därför också beaktas.

### Vägledande avgöranden

Det har kommit vägledande avgöranden som tydliggjort samernas rätt, som urfolk och folk, till sina traditionellt nyttjade marker och till att bevara och utveckla sin kultur.

- HD:s dom Mål nr T 853-18 – Girjasdomen ska beaktas bl.a. i den mening att vid rättstillämpning där det är fråga om att väga olika faktorer mot varandra ska samernas intresse av att kunna vidmakthålla sin kultur, däribland renskötseln tillmätas särskild betydelse.
- CERD/C/102/D/54/2013 – FN:s rasdiskrimineringskommitté konstaterar att hänsyn ska tas till urfolks landrättigheter. Kommittén hänvisar till Nordisk Samekonvention (pågående arbete) om att rätten till land är grunden för samisk kultur, språk, socialt liv och skyddar individuella och kollektiva egendomsrätt till mark och vatten. Man gör även hänvisningar till artikel 26 urfolksdeklarationen och general recommendation no 23 samt EMRIP:s studie om FPIC. Samerna ska även verksamt konsulteras, miljö- och socialkonsekvensbeskrivningar ska göras.
- MÖD, P 2702-19 Detaljplan för Kappruet – MÖD fastställde MMD:s beslut att för att förstå markens betydelse för renskötseln i området krävs information och kunskaper om hur samebyn bedrivit, bedriver och avser att bedriva sin renskötsel och hur områdets funktion, både på lång och kort sikt, inverkar på samebyns renskötsel som helhet.
  - Konsekvenser för samebyns möjligheter att nyttja marker
  - Konsekvenser av kumulativa effekter som kan uppstå för markanvändningen, inklusive ökad fragmentering av landskapet.
  - Undvikelseffekter orsakade av verksamheten och den ökade aktivitet i närområdet som kan förmodas ske.
  - Beskrivning av och konsekvenser för funktionella samband mellan olika riksintresseområden.
  - Utvecklad beskrivning och motivering till varför man anser att exploatering av området är viktigare än bevarande och upprätthållande av nuvarande markanvändning.
- MÖD, Mål nr M 2288-19 Tillstånd för täktverksamhet. - MÖD ansåg att området ska skyddas, trots att det inte är utpekat riksintresseområde. ”Genom utredningen har samebyn gjort sannolikt att det tänkta täktområdet är beläget inom ett område som är av sådan avgörande betydelse för samebyns möjligheter att bedriva renskötsel att det enligt 3 kap. 5 § första stycket miljöbalken ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra rennäringens bedrivande. Bedömningen förstärks av redovisade kumulativa effekter av övrig markanvändning inom området.”

Vid en tillämpning där det är fråga om att väga olika faktorer mot varandra ska det tillmätas särskild vikt i att staten ska främja det samiska folkets möjligheter att behålla och vidmakthålla sin kultur, däribland renskötseln.

**Kommentar:** Utvecklingen av planområdet ligger i linje med översiktsplanen där Laxforsen är ett utpekat område för fritidshusbebyggelse. Miljökonsekvensbeskrivningen reviderats inför granskningen av detaljplanen. Konsekvenserna för Gabna sameby redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen och i planbeskrivningen. Talma sameby har inte velat medverka i analysen och Gabna sameby har meddelat att de inte ser sig berörda då planområdet ligger på norra sidan av Torneälven.



Sammantaget bedöms planerad utveckling inom planområdet i dagsläget medföra kumulativa effekter som är acceptabla ur ett renbetesperspektiv samt för renskötaren. Detta tar sin utgångspunkt i att planen i ett vidare perspektiv möjliggör relativt få nya bostäder. Bidraget till störningar som väntas uppstå i form av aktiviteter från de som nyttjar bostäderna bedöms därför vara begränsade. Däremot kan planområdet över ett längre tidsperspektiv, där utvecklingen av bebyggelse och andra verksamheter i ett vidare perspektiv fortsätter, kunna bidra till att påverka möjligheten att bedriva rennäring i området negativt.

Det pågår ett arbete inom Kiruna kommun för att ta fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för rennäring där frågan om rennäringen behandlas i ett helhetsperspektiv för att beakta riksintresset och de kumulativa effekterna som uppstår av fortsatt exploatering.

Uttrycket för utpekandet av svår passagen består i ett avsnitt av älven där denna smalnar av. I området vid Laxforsen och väg 875 övergår älven från ett sel till strömmande vatten, med tillhörande udde med befintlig bebyggelse på var sida av älven. Detta markavsnitt, samt passage över väg 875 måste renflytt navigera för att ta sig vidare uppströms eller nedströms.

Planområdet innehåller inga betydande naturvärden enligt den naturvärdesinventering som gjordes 2022.

Bergsstaten, 2023-05-05

Inom området finns inga nu gällande rättigheter enligt minerallagen (1991:45) Bergsstaten har inget att erinra.

Försvarsmakten, 2023-05-05

Riksintressen för totalförsvarets militära del har olika typer av påverkansområden. Aktuellt planområde ligger inom ett så kallat Lågflygningsområde Norrbotten och påverkansområde för väderradar. Inom dessa påverkansområden behöver ni endast remittera Försvarsmakten gällande höga objekt.

Med höga objekt avses i detta sammanhang högre än 20 meter ovan mark utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter ovan mark inom sammanhållen bebyggelse. Definitionen vad som är sammanhållen bebyggelse i detta sammanhang utgår från Lantmäteriets översiktskarta i skala 1:250 000.

Vad jag kan utläsa innebär inte åtgärderna i detaljplanen några höga objekt enligt definitionen ovan. Det är således inte ett ärende ni behöver remittera Försvarsmakten inom detta område. Försvarsmakten har därmed inte handlagt denna remiss vidare. Är det någon annan anledning som gjort att ni valt att remittera Försvarsmakten i detta fall så får ni gärna återkoppla detta.

Inom de påverkansområden som benämns påverkansområde för buller eller annan risk samt påverkansområde övrigt ska dock alla plan- och lovärenden remitteras Försvarsmakten – oavsett höjd.

Aktuell information gällande vad Försvarsmakten önskar på remiss finns i de så kallade riksintressekatalogerna som bl. a finns tillgängliga på Försvarsmaktens hemsida [www.forsvarsmakten.se/riksintressen](http://www.forsvarsmakten.se/riksintressen). Där går även att läsa mer om riksintressen för totalförsvarets militära del, riksintressenas värden och de olika påverkansområdena. På

hemsidan finns även shapefiler för de öppet utpekade riksintressena och de olika påverkansområdena.

Återkom gärna om ni har frågor kring riksintressena, de olika påverkansområdena och remitteringen.

**Kommentar:** Kommunen noterar yttrandet. Försvarsmakten kommer inte att bli remitterad under nästa skede granskning då detaljplanen inte ger någon påverkan på Försvarsmaktens intressen.

Trafikverket, 2023-05-11

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för bostadsändamål genom avstyckning av fastigheten Jukkasjärvi 1:4 och del av 1:5 och 1:22, för ett 20-tal tillkommande bostäder. Detaljplanen överensstämmer med översiktsplan för Kiruna kommun 2018. Området ligger intill enskild väg som ansluter till väg 875, Marknadsvägen, cirka 500 meter från planområdet. Det finns en cykelväg längs den statliga vägen in till Jukkasjärvi som är serviceort. Trafikverket har tagit del av handlingarna och har inget att erinra mot föreslagen detaljplan.

**Kommentar:** Kommunen noterar yttrandet.

Tekniska verken Kiruna AB, 2023-05-10

#### Dagvatten

Inget kommunalt dagvatten finns inom området. Dagvattnet måste därför lösas på den egna tomten. Fastighetsägare får inte riskera att släppa ut sitt dagvatten på grannens tomt.

*”Vägarna föreslås vara gemensamhetsanläggning”. Förutom drift och underhåll av vägarna behöver gemensamhetsanläggningen även sköta drift och underhåll på de öppna dagvattendikena samt trummorna under vägarna så att dagvattenhanteringen fungerar över tid.*

*”Befintlig avrinning inom planområdet följer topografin och sker via ytlig avrinning huvudsakligen i sydvästlig riktning mot Oinakkajärvi.” Områdets dagvattenhantering bör om möjligt följa den naturliga avrinningen och de planerade dagvattendikena bör läggas i områdets västra del istället för östra. Det skulle även minska antalet diken som behövs för områdets dagvattenhantering.*

Tekniska Verken i Kiruna AB ansvarar för slamtömningen i Kiruna kommun. Enligt kommunens föreskrifter är fastighetsägaren/gemensamhetsanläggningen skyldig att tömma sin slambrunn regelbundet och ansvarar för anläggningens skötsel och underhåll. Den ska även vara tillgänglig för tömning. Vägen ska vara körbar, snöröjd och ha en bärighet som klarar en slamtankbil på 32 ton.

Avståndet mellan uppställningsplats för slambil och avloppsanläggningen får inte överstiga 10 meter. Det måste finnas möjlighet för slambilen att vända eller backa på ett säkert sätt. Vägens sträckning till brunnen ska vara markerad och brunnen ska vara märkt så att den går lätt att hitta. Brunnslocket ska vara helt och får väga max 15 kg. Vid tömningstillfället ska anläggningen vara direkt åtkomlig för slamsugning.

Vidare framför Tekniska verken Kiruna AB ett förslag på en förtydligande text till planbeskrivningen kring frågor om avfallshantering.

**Kommentar:** Planhandlingarna har reviderats till granskning. Plankartan har kompletterats med bestämmelser om diken (dike<sub>1</sub>) i syfte att leda bort dagvatten från planområdet samt skydda fastigheter inom planområdet från påtryckande vatten uppströms planområdet. Placeringen av diken är i linje med dagvattenutredning som tagits fram som underlag till detaljplanen. Diken inom naturmark kopplar på vägdikeyn som ska anläggas inom markanvändningen gata, för ett sammanhängande dagvattensystem. Användningarna natur och gata är allmän plats med enskilt huvudmannaskap. Gata med vägdikeyn och naturmark med diken ska anläggas av exploatören före avstyckning av fastigheter (regleras genom exploateringsavtal).

Planbeskrivningen förtydligas i enlighet med Tekniska verken Kiruna AB yttrande kring avlopp- och avfallshantering.

Swedavia, 2023-05-11

Kiruna Airports hållning vad gäller att godkänna ny eller ombyggnationer under flygets bullerkurva för bebyggelseplanering med maximal ljudnivå 70 dBA är väldigt restriktiv för att flygplatsen inte ska åsamka boende och verksamhetsutövare onödiga bullerstörningar samt förebygga eventuella restriktioner för flygplatsen nu och i framtiden. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för bostadsändamål och en förtätning av området Laxforsen. Vi kan inte i planhandlingarna läsa något om att området är påverkat av flygbuller och om planen godkänns innebär detta att fler boenden kommer påverkas av flygbuller vilket flygplatsen vill understryka. Flygplatsen förutsätter att kommunen tar hänsyn till att eventuell bebyggelse inte genomtränger aktuell hinderyta för området. Med ovan till grund har Swedavia, Kiruna Airport inget att erinra på gällande detaljplan.

**Kommentar:** Området har bedömts inte vara utsatt för flygbuller.

Polisen, 2023-04-27

Polismyndigheten har tagit del av handlingar i pågående samråd rörande detaljplan för del av Jukkasjärvi 1:4 och del av 1:5 och 1:22. Polismyndigheten vill kunna vara med och påverka i större utsträckning då nya bostadsområden eller kvarter planläggs för att lyfta frågor rörande brottsprevention och trygghet. Detta för att i ett tidigt stadiet kunna bidra med förslag på åtgärder som kan ge effekt under lång tid framöver. Polismyndigheten har i nuläget inget förslag eller erinran i ärendet.

**Kommentar:** Kommunen noterar yttrandet.

PostNord, 2023-04-19

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar PostNord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området. Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras. Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan. En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

**Kommentar:** Frågan om placering av postlådor regleras inte av detaljplanen men synpunkten förmedlas till exploatören. Planen hindrar inte PostNords önskemål.

## Privatpersoner

### 14. Privatperson 1, 2023-05-09

#### Strandskydd

Jag förordar att strandskyddet inte upphävs. Jag kan inte se att det skulle finnas särskilda skäl till upphävande av strandskyddet. Förvisso är området med infart från Vuolosjärvivägen väl avskilt från strandlinjen genom Nordöstra vägen, men de nya tomternas placering ser ut att vara mer än 100 meter från stranden, varför det inte finns någon anledning att upphäva det generella strandskyddet inom hela planområdet.

Området närmast älven, mellan Laxforsen 1:1 och Laxforsen 1:2 används flitigt som tillträde till älven för boende och stugägare längs Nordöstra vägen. Upphävning av strandskyddet och eventuell avstyckning av området skulle riskera inskränkningar på det rörliga friluftslivet.

#### Vägar

Under rubriken ”Angöring till styckade fastigheter” står det att ”styckade fastigheter norr om Nordöstra vägen föreslås angöras från Nordöstra vägen”. Nordöstra vägen är förhållandevis hårt belastad som det är. Vägen är i dåligt skick och det är på grund av terrängförhållanden och befintliga infarter mycket svårt att rusta upp den. Därför anser jag att inga nya tillträdesvägar från Nordöstra vägen ska tillåtas. Jag anser inte heller att några avstyckningar bör göras utöver de med planerade tillfarter från Vuolosjärvivägen.

#### Dagvatten

Nordöstra vägen är redan idag mycket utsatt för framförallt smältvatten, men även regnvatten. Det är ytterst begränsad kapacitet på diken och trummor. Det nya området skulle spä på problemen ytterligare. Min bedömning är att det inte räcker att byta ”trumma T8” och ”trumma T9” (figur 4 dagvattenutredning) för att klara vattenavrinningen uppifrån det nya området utan att öka problemen för Nordöstra vägen. Generellt skulle vägbanken behöva höjas från området vid T9 söderut ända fram till Granvägen och diken grävas, för att det nya området med avrinning via trumma T9, T8 och T7 inte ska öka problemen för Nordöstra vägen.

**Kommentar:** Planområdet har sedan samrådet minskats och området söder om Nordöstra vägen utgår ur detaljplanen. Strandskyddet ligger således kvar närmast älven. Både Nordöstra vägen och en del av kvartersmarken för bostäder ligger inom det generella strandskyddet. Planförslaget innebär att strandskyddet för de områdena upphävs. Nordvästra vägen är en befintlig väg som försörjer bebyggelsen längs med älven. Kvartersmarken som ligger som närmast knappt 60 meter från strandlinjen är avskilt i och med Nordöstra vägen och anses därför inte ha betydelse för strandskyddets syften.

Dagvattnet från området kommer avledas och fördröjas genom öppna diken, vilka regleras i detaljplanen. Föreslagen dagvattenhantering har bedömts som säker avledning av dagvatten från planområdet både vid normalregn och skyfall.

Vid jämförelse mellan befintlig kapacitet och dimensionerande flöden behöver alla trummor förutom tre (T6, T7 och T8) ersättas med trummor av större dimension för att kunna hantera flödena som uppstår vid ett klimatanpassat 50-årsregn.

Privatperson 2, 2023-05-05

Markägaren har försvårat min väg till stranden genom att spärra av den gamla stigen ned till älven med stora stenar. Jag har både servitut och ett gammalt båthus på marken. Det är ett strandskyddat område och ändå har han fällt träd, gjort en egen väg och satt upp elskåp. Det kan inte vara tillåtet! Ändra inte strandskyddet och tillåt ej byggnad på den marken. Jag behöver fortsättningsvis ta mig ner till vattnet.

Det skall inte byggas någon väg från Nordöstra vägen till styckade fastigheter i det tänkta området norr om vägen. Nordöstra vägen klarar inte av en ökad trafik!

**Kommentar:** Inför granskning av detaljplanen har planområdet minskats, området mellan Nordöstra vägen och älven ingår inte längre i detaljplanen.

Enligt det maxscenario på tomtindelning som tagits fram i detaljplanen, placeras två tomter med infarter mot Nordvästra vägen. I övrigt kommer ingen väg att anslutas till Nordvästra vägen. Detaljplanens belastning på Nordöstravägen bedöms som marginell.

Klagomål/synpunkter avseende strandområdet lämnas till miljökontoret.

Privatperson 3, 2023-05-10

Nordöstra vägen är redan hårt belastad av alla boende samt sopbilar, slambilar, skolskjutsar med mera. Vägen som byggdes ideellt av stugägarna har sin begränsning vilket gör att bara ett fåtal nya fastigheter bör anslutas till Nordöstra vägen.

**Kommentar:** Inför granskning av detaljplanen har planområdet minskats, området mellan Nordöstra vägen och älven ingår inte längre i detaljplanen.

Enligt det maxscenario på tomtindelning som tagits fram i detaljplanen, placeras två tomter med infarter mot Nordvästra vägen. I övrigt kommer ingen väg att anslutas till Nordvästra vägen. Detaljplanens belastning på Nordöstravägen bedöms som marginell.

Privatperson 4, 2023-04-22

Vi har sen två år tillbaka anmält markägaren till byggnadsnämnden för att utan tillstånd påbörjat en väg ner mot Torne älv, samt avverkat träd utan tillstånd. Låtit en elinstallatör dra elkabel till ett nymonterat elskåp på denna yta kallad (B). Vi har ej erhållit svar i denna fråga (dia.nr. 2021-617). Markägarens son hörde av sig till mig angående detta för han hade för avsikt att fälla träd, jag uppmanade honom att ta kontakt med nämnden på grund av att det är ett strandskyddat område och att det finns regler hur marken får beredas samt hur och om träd får fällas. Det brydde man sig inte om utan fällde utan att fråga. Egenmäktigt tog man egna beslut. Hans avsikt var att utöva rekreation med ett boende på denna plats.

Till saken hör den att vår fastighet 1:6 samt fastighet 1:7 har officialservitut på nämnda ytor nere vid Torne älv. Dnr K 199/62. Markägaren har avsiktligt försvårat för oss att gå ner till stranden. En 60 år gammal stig har spärrats med stora stenar som placerats över stigen så att det ej är möjligt att gå där. Även ett dike har skapats där.

Nu ser jag i punkt 4.8 att planen för strandskyddet ska tas bort från nämnd yta, samt att en komplementbyggnad får uppföras på 50 kvm. Bitarna faller på plats. Med andra ord markägaren får igenom sin önskan fritidsboende vid stranden med det fräcka beteendet att strunta i gällande regler.

Vi motsätter oss att strandskyddet ändras. Vi motsätter oss att komplementbyggnad kan uppföras där. Detta berör området nedanför Nordöstra vägen mot vattnet kallad (B).

Sedan i kapitel 3:2 kvartersmark står det i stycke angöring av styckade fastigheter stycke två: två nya vägsträckningar föreslås, båda från Vuolosjärvivägen. Sedan i stycke fem i samma kapitel: Vägprojekteringen har utgått från möjlig exploatering likt illustrationen nedan. Styckade fastigheter norr om Nordöstra vägen föreslås angöras från föreslagna vägsträckningen. Detta är vilseledande och fel. Det skall ej vara någon vägförbindelse från Nordöstra vägen alls. Denna väg klarar inte av ökad trafik.

**Kommentar:** Inför granskning av detaljplanen har planområdet minskats, området mellan Nordöstra vägen och älven ingår inte längre i detaljplanen.

Enligt det maxscenario på tomtindelning som tagits fram i detaljplanen, placeras två tomter med infarter mot Nordvästra vägen. I övrigt kommer ingen väg att anslutas till Nordvästra vägen.

Klagomål/synpunkter avseende strandområdet lämnas till miljökontoret.

Kommunledningsförvaltningen  
**Stadsbyggnadsavdelningen**  
2024-09-03

---

Adam Palo	Martin Wallenius Kral
Planarkitekt	Planarkitekt
Kiruna kommun	Kiruna kommun

Bilaga: Länsstyrelsens yttrande